

1.1 Waar heb jij behoefte aan?

Economie = behoeften van mensen en de keuzes die zij maken om in hun behoeften te voorzien

Behoeften = alles wat je nodig hebt of graag wilt hebben (wensen)

- Primaire behoeften = noodzakelijke behoeften om in leven te blijven
- Secundaire behoeften = luxe behoeften om het leven aangenaam te maken

Prioriteiten = behoeften op volgorde van belangrijkheid zetten

Middelen = tijd, geld en bezittingen

Schaars = behoeften die je alleen kan vervullen door middelen op te offeren

Vrije goederen = behoeften die je kan vervullen zonder middelen op te offeren

Verschillen in behoeften worden veroorzaakt door

- Budget
- Leeftijd
- Geslacht
- Vrienden
- Gezin
- Reclame

Welvaart = de mate waarin je in je behoeften kunt voorzien door het wel opofferen van middelen

Zelfvoorziening = jezelf voorzien in een behoeften zonder er voor te consumeren

$$\text{Deel} = \frac{\%}{\text{geheel}} \times 100$$

1.2 Hoe word jij beïnvloed?

Consument = een koper of gebruiker van producten
Producten = goederen (materieel) & diensten (immaterieel)

Koopgedrag / consumentengedrag

- Wat je koopt
- Hoeveel je uitgeeft
- Waar je iets koopt
- Wel of geen merken
- Etc.

Beïnvloeding koopgedrag / consumentengedrag

- Sociale beïnvloeding = beïnvloeding door vrienden & familie
- Commerciële beïnvloeding = beïnvloeding door bedrijven

Marketingmix / instrumenten

- Productbeleid = kenmerken van het product of de verpakking
- Prijsbeleid = bepaling van de verkoopprijs van het product
- Plaatsbeleid = bepaling van de verkooppunten / plaats van het product
- Promotiebeleid = product onder de aandacht brengen bij consument
- Personeelsbeleid = uitstraling van het personeel
- Presentatiebeleid = bepaling van de uitstraling van het product

Reclame = bedoeld om je aandacht te vestigen op een product of boodschap

- Commerciële reclame = heeft als doel om producten te verkopen
 - Informatieve reclame = uitleg over de eigenschappen van een product
 - Merkreclame = merknaam bekender maken
- Ideële reclame = heeft als doel het gedrag van mensen te veranderen

1.3 Budgetteren moet je leren

Nibud = Nationaal instituut voor budgetvoorlichting, geeft in opdracht van de overheid informatie over budgetteren aan burgers

Budgetteren = afstemmen van inkomsten en uitgaven

Begroting = een overzicht van alle verwachte inkomsten en uitgaven in een bepaalde periode

- Overschot = meer inkomsten dan uitgaven
- Tekort = meer uitgaven dan inkomsten
 - Bezuinigen = minder uitgaven
 - Extra inkomsten = meer inkomsten
 - Lenen = geld van andere gebruiken

Inkomensvormen

- Arbeid = arbeid als tegenprestatie: loon / salaris, winst
- Bezit = bezit als tegenprestatie: rente, huur, pacht, winst & dividend
- Overdrachten = zonder tegenprestatie, zoals uitkering, zakgeld, kleedgeld

Inkomen in natura = loon in de vorm van producten

Uitgavenvormen

- Huishoudelijke uitgaven = kleine uitgaven die je vaak doet of kunt doen
- Vaste lasten = uitgaven waar je periodiek aan vast zit
- Incidentele uitgaven = grote uitgaven die je niet vaak doet of kunt doen

Reserveren = sparen, geld niet uitgeven / opzij zetten

$$\text{van week naar maand} = \frac{\text{weekbedrag} \times 52}{12}$$

$$\text{van maand naar week} = \frac{\text{maandbedrag} \times 12}{52}$$

1.4 Alles wordt duurder

$$\text{verandering in \%} = \frac{\text{nieuw} - \text{oud}}{\text{oud}} \times 100$$

Koopkracht = de hoeveelheid producten die je met je inkomen kunt Kopen

Invloed op koopdracht

- Hoogte van je inkomen
- Hoogte van de prijzen (inflatie)

Koopkracht blijft gelijk	Koopkracht stijgt	Koopkracht daalt
Inkomen stijgt % evenveel als de prijs	Inkomen stijgt % meer dan de prijs	Prijs stijgt % meer dan je inkomen
Inkomen daalt % evenveel als de prijs	Inkomen daalt % minder dan de prijs	Prijzen daalt minder dan je inkomen

Inflatie = algemene prijsstijging van producten
Deflatie = algemene prijsdaling van producten

CBS = Centraal Bureau voor de Statistiek, houdt in opdracht van de overheid de ontwikkeling bij van alle prijzen van producten in Nederland

Indexcijfer = een procentuele verandering zien ten opzicht van een afgesproken periode

- **Basisjaar** = de afgesproken periode waarmee je vergelijkt, basisjaar = 100

$$\text{Indexcijfer} = \frac{\text{waarde jaar Y}}{\text{waarde basisjaar}} \times 100$$